

Når Hillerslev Skytte og Gymnastikforenings historie skal mindes, så har vi de to indlæg fra "Hjemly" elevskrift Årgang 1950 og 51, hvor Lars Nielsen, Højrupgård og Frands Frandsen, Skelbo hver for sig på en fin måde har fortalt minder og oplevelser fra deres tid og frem til året 1906, hvor Frands Frandsen nok ophører med at være formand for foreningen.

Ser vi fremad i tiden møder vi som formand en gårdfæster, Rasmus Hansen, i Kirkgyden. Senere var gårdejer Frederik Kristiansen, "Ålegården" Sallingelunde, formand en Årrække. Han afløstes i 1933 af Barber Hans Larsen, Højrup, der bestred posten til januar 1941, hvor han ophørte med sit erhverv, da han ville læse til lærer. Jeg fik lov at afløse ham som formand frem til 1954. Jeg har ikke kunnet finde gamle protokoller ældre end fra 1934 at støtte mig til, så der er en lang Årrække, hvor foreningens arbejde ikke kan registreres. Der er dog ingen ^{hvert} om at kredsens i alle disse år har gået godt med skydning og gymnastik. Der har altid været et godt samarbejde mellem Hillerslev S. & G og Hjemly Friskole, hvor de på forskellig måde støttede hverandre. Friskolekredsen byggede i 1926 et forsamlingshus, det gamle var blevet for lille. Den 9/1 1927 blev det indviet. Jeg forstår den glæde i ungdomskredsen, der har været, nu de fik de dejlige lokaler at dyrke gymnastikken i og til andre festlige sammenkomster. Det var absolut et af de bedste huse her omkring Ringe og blev et stort plus for ungdomsarbejdet frem i tiden. I efteråret 1934 kom jeg til Hillerslev, hvor jeg var kontrolassistent i Sallinge. Forinden havde jeg lovet foreningen at lede gymnastik i vinteren 1934-35 og det fortsatte i 3 år. Det var for mig en helt ny tilværelse, at stå ansigt til ansigt med en hel flok unge mennesker og i så flotte lokaler. Blandt deltagerne var der mange voksne karle,

men der var også mange nykonfirmerede knægte og så møder jeg disse knægte i dag, hvor de er over 70 år - dejligt.

Jeg mærkede hurtigt, at der bag dette ungdomsarbejde var en stor kreds af ældre, der fulgte vort arbejde med stor glæde og mødte op til vore gymnastikopvisninger, hvor der efter opvisningen var fællesspisning med medbragt madkurv, der kunne så købes sodavand, afholdsøl og kaffe. Stærke drikke var forbudt. Her ved spisningen sang vi mange sange og ind imellem blev der holdt taler af ældre og unge. Dengang var hele ungdomsarbejdet på frivillig basis, der var ingen lønnet leder eller medarbejder, men jeg tror, at glæden dengang var stor, når der ved sådan en fest faldt et rosende ord.

Hans Larsen var dengang formand for foreningen. Han gjorde et meget godt stykke arbejde for foreningen og vi havde et fortræffeligt godt samarbejde. Programmet dengang var gymnastik og skydning. Til gymnastik havde piger og karle hver sin aften, men ca. hver 3. uge havde vi en fælles aften, hvor vi fik kaffe og her blev sangbogen brugt flittigt. Vi sluttede her med folkedans som blev ledet af Marie Frandsen senere af Hans Aagaard, Ståby. Vi havde forskellige musikere, men jeg husker, at vi i en del år havde Egon Madsen, Højrup til at spille på violin for os. Han blev senere koncertmester på restaurant "Kilden" i Ålborg. Han var en dygtig og behagelig medarbejder.

Skydebanen blev i ca. 1934 flyttet til Hillerslev Kirkelong, hvor foreningen havde købt et stykke jord af sognefoged Hans Pilegård, og anlagde her en 50 m skydebane. Det var hver søndag formiddag det foregik og her samledes i mange år en kreds af unge og ældre, hvor de kappedes om at ramme plet. Vi havde lokale præmieskydning, desuden deltog vi i den årlige skydning til Lombjergefesten. I mange år havde vi en kapseydning med de fire kred-

se Espe, Herringe, Krarup og Hillerslev, hvor det gik på skift med afholdelse af skydningen og hvor det sluttede med en fest i forsamlingshuset om aftenen.

Vi når frem til 1940. Anden verdenskrig var begyndt og den 9. april blev Danmark besat. Det satte sit præg på mange dele uden at vi dog led den store overlast. Fra den tyske besættelsesmagt led ordren på at alle huse og boliger skulle være mørklagt efter mørkets frembrud. Vi lærte hurtigt, at sætte pladerne på vinduerne i forsamlingshuset så der ikke var en lysstribe at se udefra og alle møder og fester sluttede kl. 22 de første år.

I januar 1941 holder Hans Larsen op som formand for foreningen og jeg blev hans afløser. Foran os var der store ting at lere. Foreningen skulle have 75 års jubilæum. Festen blev afholdt med gymnastikopvisningen den 23. marts 1941. Ved indmarchen blev de tre faner, som foreningen igennem årene har ejet båret ind foran de tre gymnastikhold. Den ældste fra 1867 blev båret af Frands Frandsen, Skelbo, den næste af Peder Illum, Højrupgård og den 3. af Marie Erenlund. Formanden for Svendborg Amts Skytte og Gymnastikforening Pastor Clausen, Korinth holdt nu en tale, hvorefter opvisningen begyndte. De tre gymnastikhold blev ledet af Anne Marie Christensen, Nybølle, Hans Pausing, Nybølle og Kristoffer Kristoffersen, Vantinge. Alle holdene viste fin gymnastik, ind imellem afbrudt af kraftige klapsalver. Søndagen før havde der været en præmieskydning, som et led i foreningens jubilæum. Præmierne blev uddelt senere på festaftenen. Efter opvisningen var der fællesspisning af egen madkurv og her deltog ca. 300 unge og ældre. Der blev holdt 17 taler ved spisningen, der alle mindedes fortiden og med gode ønsker for fremtiden. Så blev salen ryddet hvorefter der blev danset skjolddans under ledelse af Johanne Hansen, Hillerslev.

Musik : Egon Madsen, Højrup. Det er formentlig en gammel krigsdans, som er omtalt langt tilbage i tiden. Seks par unge mennesker bevæbnet med skjold og kårde fremfører deres dansetrin samtidig med slag på skjoldet. Det hele forgår i 10 ture. Festen sluttede med en aftensang. I al den tid jeg har været med har festerne altid sluttet med "altid frejdig når du går" og jeg mindes aldrig, at der har været nogen demonstration.

Krigens ondskab rasede over Europa og et nyt indgreb i foreningens arbejde blev beordret af den tyske værnemagt. Vi havde 4 rifler i foreningen, som vi fik ordre til at aflevere plus al ammunition på Fåborg politistation. Så var det slut med skydningen. Vi prøvede med flitsbue, men interessen var ikke stor. Efter krigen prøvede vi igen med skydningen, men interessen var for lille og denne idrætsgren blev opgivet.

Gymnastik og folkedans gik godt, vi havde altid gode ledere, der kunne samle ungdommen. Vi mærkede i disse år fællesskabet i befolkningen, hvor sangen og ordet gav os livskraft i dagligdagen.

Vi fandt derfor på at indbyde i forsamlingshuset til det vi kaldte "En dag på skole". Vi ville gerne drage de bedste minder frem fra den tid vi selv var på højskole. Det var på en søndag i vinterhalvåret, vi begyndte om formiddagen kl. 10. Dengang var Aksel Appel leder af friskolen, han begyndte dagen med morgen sang m.m.. Derefter var der foredrag, hvor vi bl. a. fik lærere fra Snoghøj og Ollerup gymnastikskoler til at føre ordet. Næste time var fællessang. Eftermiddagen begyndte med diskussion, vi fik en person til indlede om et emne, som ungdommen var interesseret i. Derefter var der gymnastik, der brugte vi ofte de samme folk fra højskolerne. Efter spisningen var der folkedans. Ved sådan et møde indbed vi nabokredsene og der samledes her

en stor flok unge, men også ældre sluttede op, især om forniddagen. I de år havde vi blandt andet også fællesmøder med andre foreninger i sognet, hvor sangen og en taler og det fælles samvær var med til at fylde gymnastiksalen med interesserede mennesker. Den 4. maj 1945 om aftenen hørte vi i den danske radio, der blev udsendt fra England, at den tyske værne-magt i Danmark havde overgivet sig. Det var en skøn tale og glæden brød ud i vild jubel overalt i Danmark, drømmen og læng-slen var gået i opfyldelse, vi havde igen fået et frit Danmark!

I sidste halvdel af fyrrerne begyndte bad-minton at blive en af vore nye idrætsgrene. Her kunne både unge og de lidt ældre i fællesskab dyrke deres sport. Det var også i denne periode, at håndbolden blev optaget i foreningens arbejde. Vi fik i nogen år tilladelse at spille håndbold på græsmarken ved forskellige landmænd. Samtidig ansøgte vi sognerådet om at få anlagt en sportsplads. Hillerslev Sogneråd var velvillig for vort ønske og de købte marken nord for friskolen. Den 18. juni 1950 blev den nye sportsplads indviet af sognerådsformand Rasmus Bonnesen og medens stod 4 gymnastikhold opmarcheret foran talerstolen gled det store flag for første gang til tops på den høje flagstang og derefter tog ungdommen pladsen i brug.

Nu havde vi dejlig plads. Håndbolden fik fine betingelser og gode folk stod for den afdeling. Der var også en fodboldbane og da ingen andre viste initiativ til at begynde med denne idrætsgren startede vi med fodbold for drenge. Vi fik en dygtig træner fra Ringe til at lede drengene. Vi forventede ikke de store resultater, det hele var nyt og ingen af skolerne havde fodbold på deres program så det var en stor opgave. Efter nogen år startede Hillerslev Boldklub og de overtog dermed denne idrætsgren.

Det var minder fra en svunden tid, men størst var glæden ved samarbejdet med alle disse brave ledere og bestyrelsesmedlemmer m. fl. der altid var villige til at yde en god indsats til foreningens fremme. Jeg vil slutte med ønsket om at foreningen i mange år kan samle ungdommen og igennem en sund sport påvirke dem til gode danskere. Her kan vi se tilbage på den første fane fra 1867 hvorpå der med guldbogstaver stod

"VORT MÅL ER DANMARKS FRELSE"

Sallinge i maj 1991

Verner Erenlund